

Силабус курсу

МЕДІАВИРОБНИЦТВО: НОВИННА ЖУРНАЛІСТИКА

Галузь знань: **06 «Журналістика»**

Спеціальність: **061 «Журналістика»**

Ступінь вищої освіти: **перший (бакалаврський)**

Освітньо-професійна програма: **«Правова журналістика»**

Рік навчання: **I**

семестр: **II**

Кількість кредитів: **4**

мова викладання: **українська**

КЕРІВНИК КУРСУ

ППП:

к. н. із соц. ком, викл. *Комінярська Людмила Анатоліївна*

Контактна інформація: lputkalec@ukr.net +380966909385

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Курс **«Медіавиробництво: новинна журналістика»** є обов'язковою дисципліною професійної підготовки журналістів кваліфікаційного рівня «бакалавр», призначений для вивчення особливостей роботи журналіста з виготовлення новин.

«Медіавиробництво: новинна журналістика» – навчальна дисципліна, націлена на формування у майбутніх журналістів навичок журналістської діяльності, формування їх професійної позиції через інтерпретацію теоретичних і практико-орієнтованих, технологічних знань. Основними перевагами дисципліни є практична спрямованість та формування вмінь осмислювати питання професійної журналістики, ознайомлення студентів із правилами і вимогами до створення новин.

Мета навчальної дисципліни «Медіавиробництво: новинна журналістика» – надати студентам базові знання та вміння, що стосуються журналістської діяльності в галузі виробництва новин.

Завдання вивчення дисципліни:

1. Сформувати основні теоретичні знання щодо написання новин.
2. Розкрити специфіку дисципліни в системі інших дисциплін ВНЗ.
3. Надати студентам уявлення про методи і прийоми пошуку інформаційних приводів, а також збору додаткових фактів для новин.
4. Засвоїти правило перевернутої піраміди, набути знання і навички, необхідні для складання тексту замітки.
5. Ознайомити студентів із організаційними засадами журналістської роботи в межах підготовки новин для різних платформ у медіа.
6. Опанувати навички роботи з інформаційними жанрами.
7. Ознайомити студентів з прийомами адаптації тексту новини до різних медіаформатів.

8. Узагальнити досвід журналістської діяльності у редакціях періодичних видань, на телебаченні, у новітніх онлайн-проектах щодо виробництва новин.
9. Опанувати основні критерії творчості та форми творчої діяльності.
10. Вивчити основні етапи творчого процесу під час роботи над новиною.
11. Розглянути загальні та специфічні правила, методи й техніки написання новин на правову/правоохоронну/правозахисну тематику.

Назва та опис компетентностей, формування яких забезпечує вивчення дисципліни «Медіавиробництво: новинна журналістика»

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Здатність створювати медіаконтент.

Передумови для вивчення дисципліни

Курс «Медіавиробництво: новинна журналістика» має органічні зв'язки з навчальними предметами гуманітарного циклу, базується на дисциплінах «Вступ до фаху» і «Професійні стандарти журналіста».

Результати навчання:

- Пояснювати свої виробничі дії та операції на основі отриманих знань.
- Застосовувати знання зі сфери предметної спеціалізації для створення інформаційного продукту.
- Здатність формувати інформаційний продукт, здатність ефективно просувати створений медійний продукт і керуватися принципами інформаційної безпеки.
- Оцінювати свій чи чужий інформаційний продукт, інформаційну акцію, що організована й проведена самостійно або разом з колегами.
- Виконувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел.
- Виокремлювати у виробничих ситуаціях факти, події, відомості, процеси, про які бракує знань, і розкривати способи та джерела здобування тих знань.
- Здатність організовувати та контролювати командну професійну діяльність.
- Оцінювати діяльність колег з точки зору зберігання та примноження суспільних і культурних цінностей і досягнень.
- Вміння вирішувати конфліктні ситуації, працювати в команді, управляти своїм часом, розуміти важливості дедлайнів, здатність логічно і системно мислити, креативність.
- Вільно спілкуватися з професійних питань, включаючи усну, письмову та електронну комунікацію, українською мовою.
- Передбачати реакцію аудиторії на інформаційний продукт чи на інформаційні акції, зважаючи на положення й методи соціальнокомунікаційних наук.
- Генерувати інформаційний контент за заданою темою з використанням доступних, а також обов'язкових джерел інформації.
- Створювати грамотний медіапродукт на задану тему, визначеного жанру, з урахуванням каналу поширення чи платформи оприлюднення.

СТРУКТУРА КУРСУ

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 2	1. Виробництво новинної інформації	Розуміти поняття контенту, особливості новинного контенту. Знати етапи розвитку новинної журналістики, критерії новинної інформації, специфіку виробництва новинного контенту у різних типах масмедіа.	поточне опитув.
2 / 2	2. Структура новинного контенту	Знати правило «перевернутої піраміди» у виробництві новин, особливості заголовків новинного контенту, складові ефективного ліду, унікальний контент і плагіат у медійному просторі.	поточне опитув.
2 / 2	3. Написання новин за журналістськими стандартами	Оперативність у новинній журналістиці. Достовірність як ключовий стандарт у виробництві новин. Точність у новинній журналістиці. Баланс думок і точок зору у новинах. Повнота інформації у новинах.	поточне опитув.
2 / 2	4. Інформаційні приводи для новин	Пошук новин: сезонна періодичність подій та інших чинників, що дають змогу журналістам прогнозувати теми матеріалів. Аналіз контенту рубрик новин в однаковий час за різні роки; створення заготовки для власного журналістського календаря прогнозованих подій. Робота з подіями. Пошук інформаційних приводів на суспільно-політичну тематику. Вагомість інформаційного приводу.	поточне опитув.
2 / 2	5. Правові основи доступу до джерел інформації	Ідентифіковані та неідентифіковані джерела. ЗМІ як джерело інформації. Режими роботи із джерелами. Верифікація та фактчекінг у новинній журналістиці. Фактчекінгові інструменти та організації. Загальні правила роботи з офіційними джерелами.	поточне опитув.
4 / 4	6. Відбір і структурування інформації у написанні новин	Формування професійних контактів журналіста-новинаря.	поточне опитув.

		Коментарі експертів у новинному контенті. Опрацювання пресрелізів, підготовлених пресслужбами: виділення головної інформації, скорочення та переробка текстів, додавання самостійно здобутої інформації. Створення на основі пресрелізів коротких та розширених заміток.	
4 / 4	7. Жанрова палітра новин	Знати класифікацію жанрів за В. Здоровего: інформаційні, аналітичні, художньо-публіцистичні жанри. Специфіка їхнього застосування у новинній журналістиці. Новини в жанровій системі. Види заміток. Різниця між завіткою та звітом. Інтерв'ю як окреме інформаційне повідомлення: підготовка запитань, створення відповідного заголовку та вступної частини. Створення інформаційного огляду на основі кількох повідомлень на одну тему за певний проміжок часу. Застосування методу репортажного опису дійсності. Жанрові ознаки інформаційної кореспонденції.	поточне опитув.
4 / 4	8. Створення новин для аудіовізуальних медіа	Отримати загальні уявлення про роботу журналіста над відеоматеріалом «у полі» в команді з оператором і режисером. Основні етапи у створенні новини на телебаченні і радіо. Закадровий текст. Технологія начитування дикторського тексту. Стендап. Люфт. Лайф. Синхрон. Екшн. Інфографіка. Титрування. Підготовка новин для радіо: яскравий початок, лаконічність і зрозумілість.	поточне опитув.
4 / 4	9. Тексти інформаційних повідомлень для друкованих медіа	Особливості підготовки новин для друкованих медіа. Специфіка новинної інформації у пресі. Хронікальні та розширені замітки у пресі. Репортаж у друкованих медіа. Формування новинних рубрик у друкованих медіа.	поточне опитув.

4 / 4	10. Підготовка новин для інтернет-видань	Розуміти особливості підготовки новин для інтернет-видань. Лаконічність новин в інтернет-медіа. Структура новини. Повтори у підзаголовках та ліді, фрагментація тексту, повтори на початку і нагадування наприкінці повідомлення, використання мультимедійних можливостей та різних форм інтерактивної комунікації.	поточне опитув.
-------	--	--	-----------------

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Журналістика і творчість (2023), Кость, С. (Ред.), Вид-во ЛНУ ім. І. Франка, Львів, 562 с.
2. Журналістські стандарти та протидія інформаційним атакам Кремля: як поєднати [Електронний ресурс] // Радіо Свобода. 2018. 20 січня. – Режим доступу: <https://www.radiosvoboda.org/a/28985834.html>
3. Кияниця, Є.О. (2020), «Фактори формування та сприйняття медіаконтенту сучасними аудиторіями», Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика, Т. 31 (70), № 3, Ч. 3, с. 210–215.
4. Коваль, А. (2021). «Цінності, стереотипи та маніпуляції у візуальній комунікації», Теорія та історія соціальних комунікацій, Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика, том 32 (71), № 4, ч. 3, с. 155-161. URL: https://web.archive.org/web/20210930185227id_/http://www.philol.vernadskyjournals.in.ua/journals/2021/4_2021/part_3/28.pdf
5. Маєр К. Журналістика : підручник / пер. з нім. В. Климченка, В. Олійника ; за загал. ред. В. Іванова. Київ : Академія української преси, Центр вільної преси, 2022. 300 с.
6. Новинна грамотність. Посібник / Заг. ред. Наталія Лигачова, Отар Довженко, Діана Дуцик, Дар'я Тарадай. «Детектор медіа», 2018. 120 с.
7. Опришко Л., Сафаров А., Чуранова О. Правила у світі інформації: як українським медіа наблизитися до європейських стандартів : посібник для журналістів. Київ : Рада Європи, 2019. 107 с.
8. Посібник з безпеки для журналістів : посібник для репортерів у небезпечних зонах. 2022. 151 с.
9. Потятиник, Б. В. «4 етапи розвитку нових медіа». URL: <http://www.mediakrytyka.info/ohlyady-analityka/4-etapy-rozvytku-novykh-media.htm>
10. «Українські регіональні медіа під час війни: кримінал та соціалка повертають свої позиції» (2023). Детектор медіа. URL: <https://detector.media/>

11. Фленько, Н. (2020) «Суспільне мовлення: національна місія та регіональні виклики», Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації. Том 31 (70) № 2 Ч. 4. С. 229–233.
12. Шестакова, Ю. (2022), «YouTube під час війни: що змінилося» – Академія викладачів журналістики [онлайн]. Академія викладачів журналістики. URL: <https://www.jta.com.ua/knowledge-base/youtube-pid-chas-viyny-shcho-zminylosia/>
13. Nobel, C. (2018), «10 rules for interviewing and writing about trauma survivors» [онлайн]. The Journalist's Resource. URL: <https://journalistsresource.org/politics-and-government/10-rules-interviewing-trauma-survivors/>
14. Complete Ukrainian. John Murray Publisher, 2016. 320 p. (Teach Yourself).
15. Nedashkivska Alla. Ukrainian for Professional communication: a web based textbook for developing business and professional communication skills in Ukrainian. URL: <https://businessukrainian.com/>

Електронні ресурси:

1. Класифікація нормативних документів України. URL: <http://document.ua/nopage.html>
1. Законодавча база Верховної ради України. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>
2. Інформаційний центр Міністерства юстиції України URL: www.informjust.ua/
3. Міністерство Юстиції України/ URL: www.minjust.gov.ua/0/11739

Інформаційні ресурси

1. <https://speakukraine.net/>
2. <https://www.stopfake.org>
3. <https://onlinecorrector.com.ua/uk/>
4. Антипосібник для журналістів «Теми. Люди. Історії». <http://medialab.online/news/antyposibnyk/>
5. Матеріали всеукраїнських та регіональних ЗМІ
6. Матеріали на професійному сайті ДетекторМедіа. <https://detector.media/>
7. Сайт ІМІ <https://imi.org.ua/>
8. Сайт Академії Української преси <https://www.aup.com.ua/category/library/>

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Медіавиробництво: новинна журналістика» використовуються методи оцінювання навчальної роботи студента:

- поточне оцінювання;
- презентації результатів виконання завдань та досліджень;
- підсумкове оцінювання по кожному змістовному модулю;
- оцінювання виконання самостійної роботи;
- оцінювання виконання тренінгу;
- екзамен.

Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Медіавиробництво: новинна журналістика» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту.

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих на практичних заняттях (кожен здобувач має отримати не менше 3 оцінок)	Оцінюється підсумкова робота, яка охоплює теми 1-5	Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих на практичних заняттях (кожен здобувач має отримати не менше 3 оцінок)	Оцінюється підсумкова робота, яка охоплює теми 6-10	Визначається як оцінка, отримана за виконання завдання під час тренінгу.	Оцінюється самостійна робота.	Теоретичні питання (4 питання) – по 25 балів макс. 100 балів.

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)

85-89	добре	В (дуже добре)
75-84		С (добре)
65-74	задовільно	Д (задовільно)
60-64		Е (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№ п/п	Найменування	Номер теми
1	Прикладне програмне забезпечення загального призначення (засоби Microsoft Office)	1-10
2	Ноутбук, проектор, екран	1-10